

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/ DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR/KA PRÁCE: Milan Kalabza

NÁZEV PRÁCE: Ozbrojený odpor proti komunistickému režimu v Československu a jeho reflexe v dobových médiích

OBOR STUDIA: Moderní dějiny

AUTOR/KA POSUDKU: PhDr. Pavel Suk

TYP POSUDKU: POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE / OPONENTA PRÁCE

1.) HODNOCENÍ OBSAHOVÉ STRÁNKY PRÁCE:

Hodnocení 1-4

STANOVENÍ A VYMEZENÍ CÍLE TEXTU A VÝZKUMNÉHO ÚKOLU	1
STRUKTURA TEXTU (VYMEZENÍ A ŘAZENÍ JEDNOTLIVÝCH KAPITOL)	2
METODOLOGICKÁ ÚROVEŇ TEXTU	3
FAKTOGRAFICKÁ SPRÁVNOST TEXTU	3
RELEVANTNOST TÉMATU VZHLEDEM K SOUČASNÉMU STAVU BĚDÁNÍ	3
SPRÁVNOST A ÚROVEŇ UŽITÍ ODBORNÉ TERMINOLOGIE	2
CELKOVÁ ÚROVEŇ TEXTU PO OBSAHOVÉ STRÁNCE	3
VHODNOST PŘÍLOH (VYPLŇUJTE POUZE TEHDY, POKUD PRÁCE OBSAHUJE PŘÍLOHY)	3

2.) HODNOCENÍ FORMÁLNÍ STRÁNKY PRÁCE:

Hodnocení 1 -4

SCHOPNOST SHROMÁŽDIT A VYUŽÍT RELEVANTNÍ PRAMENY A ZDROJE INFORMACÍ	3
ÚROVEŇ POZNÁMKOVÉHO APARÁTU	3

STYLICKÁ ÚROVEŇ TEXTU	2
GRAMATICKÁ SPRÁVNOST TEXTU	2
CELKOVÁ FORMÁLNÍ ÚROVEŇ TEXTU	3

3.) CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE: STRUČNÝ KOMENTÁŘ (POVINNÝ, ALESPŮŇ 600 ZNAKŮ):

Diplomová práce Milana Kalabzy si zvolila za cíl „ozbrojený odpor proti komunistickému režimu v Československu a jeho reflexe v dobových médiích“. Byly vybrány čtyři případové studie včetně mediálně známých případů skupiny bratří Mašínů nebo tzv. Babických událostí. Diplomant, bohužel, vycházel při psaní své práce pouze z publikovaných monografií či studií. K jeho tvrzení, že např. v případě bratří Mašínů „je tak badatel odkázán pouze na tyto zdroje“ (str. 2), je důležité upozornit, že se vůbec nepokusil prostudovat nejen v tomto případě relevantní archivní zdroje, kde by našel další důležité informace a fakta. To vede k tomu, že nemohl dosáhnout proklamovaného cíle práce – „především objektivně zhodnotit jednotlivé skupiny ozbrojeného odporu proti komunistickému režimu, jejich roli skutečnou, v porovnání s rolí, kterou jim přiřkla komunistická média“ (str. 2). Autor opomenul, bohužel, i obhájené bakalářské či diplomové práce k tématu své práce, které je možné nalézt volně k dispozici na internetu. Opomenul tak např. bakalářskou práci Zuzany Lebduškové „Černý lev 777. Reflexe kauzy jedné odbojové skupiny v dobových tištěných médiích (1949-1955)“, kterou autorka obhájila na Masarykově univerzitě v Brně v roce 2011 či bakalářskou práci Zdeňky Kubánkové „Babický případ – fakta a propaganda“, kterou autorka obhájila na Západočeské univerzitě v Plzni v roce 2013. V případě pramenů je možné ojediněle najít chybné odkazy na citované prameny, stalo se tomu např. v podobě odkazu č. 125, kde je odkaz na Bursíkovu práci a strany 97-98, přičemž na těchto stranách je možné nalézt biografii vyšetřovatelů StB. Informace uváděné diplomantem je možné nalézt na stranách 64-65.

Přestože si předložená diplomová práce stanovuje za cíl mj. reflexi čtyř případů skupin třetího odboje v dobových médiích, není z mediálního hlediska tato reflexe zpracována. Pouze obsahuje převyprávění jednotlivých publikovaných článků, nikoliv jejich rozbor z hlediska užívané propagandy (užívaná témata, frazeologie, substantiva či adjektiva apod.). Diplomant též neuvedl důvody, proč si k prostudování zvolil citované deníky a práce neobsahuje alespoň krátký úvod k médiím a fungování dobové propagandy a cenzury. Právě pochopení fungování dobové komunistické propagandy by diplomantovi umožnilo úspěšně zpracovat to, co si zvolil za cíl své práce. Napomoci mu zde mohla jím využitá kniha Markéty Chalupové „Nebojovali švestkovými knedlíky. Odbojová skupina bratří Mašínů v zrcadle dobového tisku“. Právě Chalupová velmi dobře analyzuje reflexi případu bratří Mašínů nejen v československém, ale i východoněmeckém a západoněmeckém tisku. Autorčinu metodu mohl diplomant, který se ve své práci též nezamýšlí nad tím, proč některé případy byly medializovány a některé nikoliv, použít. Absence studia pramenů k soudobým médiím způsobila i to, že diplomant nezjistil to, že po celou dobu existence komunistického režimu v Československu byly v ČTK i propagandistických orgánech KSČ vytvořeny články a statě, které pak otiskovaly všechny hlavní celostátní deníky. Většinou byly označovány šifrou ČTK, v případě redakčního článku Rudého práva šifrou RP. Právě tento typ článků diplomant v soudobém tisku našel. Co se týče zvolených médií, např. v případě odbojové skupiny Černý lev 777 by bylo vhodné prostudovat např. Jihočeskou Pravdu, protože některé případy „protistátní činnosti“ byly lokálního charakteru a tudíž medializovány příslušným regionálním tiskem, aby zastrašily případné následovníky. Vhodné by bylo též uvést příklady některých publikovaných článků v příloze diplomové práce.

Co se týče historických fakt, výjimečně se objevují zjednodušená tvrzení. Týká se to např. tvrzení, že v únoru 1948 došlo ke „komunistickému převratu“ (str. 6). V tomto případě by měl diplomant doložit důvody, proč tento termín užívá. V únoru 1948 komunistická strana totiž využila nejen nelegální a protiprávní metody, ale, bohužel, i takové, které byly v souladu s tehdejší československým právním řádem (např. doplnění vlády 25. 2. 1948). Činnost Svazu brannosti též nespočívala pouze v organizování údajných „záškodnických kursů“ (str. 14). Tvrzení, že skupina bratří Mašínů měla plánovat „útok na ... prezidenta republiky Klementa Gottwalda“ (str. 18) neodpovídá pravdě, což ostatně doložili jak Ctirad Mašín, tak Milan Paumer. Podle jejich vlastních slov se jednalo pouze o úvahy, nikoliv plány. Fakta v některých publikacích též diplomant mylně interpretuje. V případě svědectví Zdeny Řezáčové (str. 34) byla skutečnost taková, že zmíněná písařka podala své svědectví, resp. zprávu na okresní oddělení ministerstva vnitra v Milevsku a odtud byl záznam předán krajské správě ministerstva vnitra.

V některých případech absentují odkazy potvrzující diplomantova konstatování – např. „všeobecná nespokojenost obyvatelstva“ (str. 7) nebo „vznikla celá řada odbojových skupin“ (str. 7) – zde absentuje odkaz na kvantifikaci. Diplomant bohužel též dostatečně neprostudoval všechny relevantní dokumenty a prameny týkající se Sequensova seriálu Třicet případů majora Zemana. Přesto by autorovi mohlo posloužit pečlivé prostudování jím citované knihy Josefa Švédy „Mašinový mýtus. Ideologie v české literatuře a kultuře“, která názorně ukazuje nejen postupy komunistické propagandy v literárním zpracování některých případů, ale též v tomto televizním seriálu. Proto došlo k jím konstatovanému tvrzení, že „v celém popisu událostí lze nalézt celou řadu rozporů se skutečnými událostmi“ (str. 26). To byl ale přece účel a smysl celého propagandistického seriálu! Měl ukázat divákům skutečnost tak, jak ji chtěla komunistická propaganda a vedení strany vidět a interpretovat. Diplomant se též zmýlil v případě dílu „Štvanice“, když uvedl, že JUDr. Josef Břešťanský byl nalezen oběšený nedaleko Babic. Z kontextu jeho práce totiž vyplývá, že se mělo jednat o Babice na Třebíčsku, kde se odehrála vražda komunistických funkcionářů, kterou představoval díl „Vrah se skrývá v poli“. Břešťanský byl ve skutečnosti nalezen na okraji lesa u Babic, které se nachází nedaleko Říčan v okrese Praha-východ.

Co se týče gramatické úrovně práce, obsahuje některé větné konstrukce postrádající smysl („Sice již po skončení druhé světové války začala první fáze pozemkové reformy a znárodnování průmyslu.“ – str. 6). Výjimečně se objevují hrubé gramatické chyby v příčestí minulém (např. „vycházeli novinové články“ – str. 51), překlady (např. „povídej“ místo povídek na str. 24) či chybné skloňování (např. „svého spolužáka, pátera Jana Bula“ – str. 42),

Přestože by vědecká práce, kterou by diplomová práce měla být, měla obsahovat neutrální výrazy, najdou se v ní i citově zabarvené výrazy. V této souvislosti se jedná např. o výrazy „propagandistická mašinerie“ (str. 11) či výraz „nastavení zrcadla“ (str. 2), kteréžto spojení komunistická propaganda velmi využívala.

Celkově je možné shrnout, že práce, která si stanovila za cíl kromě popisu historických fakt čtyř zvolených případů, měla podat reflexi v soudobých médiích (denících), ale omezila se na popis historických fakt a převyprávění publikovaných článků v celostátních denících. Naprosto opomíjí analýzu metod komunistické propagandy ve všech případech, což mohl být významný přínos diplomové práci v této oblasti. Ze všech výše uvedených případů navrhuji diplomovou práci obhájit stupněm „dobře“.

PRÁCI K OBHAJOBĚ: DOPORUČUJI/ NEDOPORUČUJI

NAVRHUJI HODNOCENÍ (SLOVY): dobře

K DISKUZÍ BĚHEM OBHAJOBY DOPORUČUJI TATO TÉMATA (ALESPOŇ 2):

Proč diplomant opomenul při přípravě a psaní diplomové práce prameny týkající se metodám komunistické propagandy a dějinám československých médií po roce 1948?

Jakým způsobem byla vybrána periodika, která diplomant ve své práci využil?

DATUM: 23. srpna 2015

PODPIS:

